Rok 1. Nr. 1.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO ŁÓDZKIEGO

ORGAN RADY SZKOLNEJ OKRĘGOWEJ ŁÓDZKIEJ

Łódź, dnia 15 stycznia 1927 r.

TREŚĆ:

1.

Do Czytelników „Dziennika Urzędowego".

Wiem o tem, że t. zw. „Dzienniki urzędowe" w niektórych szkołach leżą czasem zupełnie lub częściowo nierozcięte. A jednak okólniki i rozporządzenia, zawarte w „Dzienniku urzędowym", są podobnie jak i protokóły szkolne przedewszystkiem historją naszej pracy. Podobnie jak każdy z nas z pełną szacunku troskliwością czyta ustawy naszej Komisji Edukacyjnej, tak kiedyś historyk naszego szkolnictwa z pierwszych lat istnienia Rzplitej do tych naszych ustaw, okólników i protokółów sięgnie, z nich pozna miarę naszego wysiłku, naszej pracy i bezstronnie je oceni. Z pewnością nie są one istotą naszej pracy, ale one to tworzą ramy, w których dusza ofiarnego nauczyciela wyładowuje troskę, umiłowanie szkoły i potęgę swej siły moralnej, bez której praca nasza poszłaby na marne.

Jest i drugi, bardziej bezpośredni powód ważności czytania tego typu wydawnictw, co „Dziennik urzędowy". W nowoczesnem społeczeństwie powinien być anomalją człowiek, który nie zna praw swych i obowiązków. Znamy — mówię to przynajmniej o t. zw. inteligentnych warstwach naszego społeczeństwa — konstytucję państwa, jego ustrój i t. p., jako obywatele. Ale czy nasze nauczycielstwo zna dobrze np. swoje prawa? Mówię o prawach, bo obowiązki poznaje się w toku normalnej pracy. — Zdaje mi się, że nie, a przynajmniej mało; nauczyciel w olbrzymim procencie nie zna należycie tych praw, prerogatyw, a często nawet nie zna dokładnie ustroju szkolnictwa samego. Dlatego pragnę, aby w rękach każdego nauczyciela znalazła się dobrze objaśniona ustawa szkolna i wszystkie na jej podstawie wydane rozporządzenia, a wtedy z pewnością stosunki prawno-służbowe wyjaśnią się każdemu nauczycielowi należycie, ustanie nieuzasadnione często narzekanie, oraz oszczędzi się może nawet niejednej... łzy, pochodzącej z nieznajomości obowiązujących przepisów.

Redaktorzy będą prowadzić „Dziennik" tak, żeby poza oficjalnemi zarządzeniami każda sprawa była możliwie jasno, treściwie i przystępnie przedstawiona, żeby nauczyciel znalazł w tym Dzienniku wskazówki i odpowiedzi na pytania, które mu praktyka i szara codzienna praca w kierunku prawno-administracyjnym nasuwa, aby jego roczniki były doradcą prawnym każdego nauczyciela i spodziewam się, że sprawą ich ambicji będzie tak go poprowadzić, aby już w 2-gim numerze wydawnictwa nie trzeba było na wstępie słów zachęty do jego rozcięcia i przeczytania.

Wszystkim Członkom Rady Szkolnej Okręgowej za inicjatywę i przeprowadzenie przedsięwzięcia pozwolę sobie na tem miejscu złożyć podziękowanie imieniem naszego nauczycielstwa, któremu to wydawnictwo ma przedewszystkiem służyć.

JAN OWIŃSKI

Kurator Okręgu Szkolnego.

Rada Szkolna Okręgowa Łódzka.

A. Skład osobowy Członków Rady Szkolnej Okręgowej Łódzkiej

L. p.	Reprezentacja	Imię i nazwisko	Funkcja	Miejsce zamieszkania	Stanowisko względnie zawód
1	Kuratorjum O. S. Ł.	P. Jan Owiński	Członek	Łódź	Kurator Okręgu Szkolnego
2	Województwo	P. Władysław Jaszczołt	"	Łódź	Wojewoda Łódzki
	Przedstawiciele Rad Szkolnych Powiat.:				
3	z Konina	P. Tadeusz Świnarski	"	Mikorzyn, gm. Sławoszewek	Obywatel ziemski
4	ze Słupcy	P. Witold Karczewski	"	Cienin-Zaborny	" "
5	z Łasku	P. Stefan Karczewski	"	Kurów, gm. Zelów	" "
6	z Koła	P. Ignacy Kożuchowski	"	Brudzyń, gm. Brudzew	" "
7	z Piotrkowa	Ks. Michał Bieliński	"	Grocholice, p. Bełchatów	Duchowny
8	z Kalisza	Ks. Dziekan Jan Cyranowski	"	Kalisz	"
9	z Turku	P. Leopold Borysławski	"	Turek	Starosta
10	z pow. łódzkiego	P. Jan Świercz	"	Zgierz	Burmistrz
11	z Radomska	P. Stanisław Niemiec	"	Radomsko	Dyrektor gimn.
		P. Jan Sikorski	Zastępca		
12	z Wielunia	Dr. Stanisław Domagalski	Członek	Wieluń	Czł. Sejm. Pow.
13	z Brzezin	P. Wacław Niedźwiedź	"	Brzeziny	Burmistrz
14	z Łęczycy	P. Tadeusz Komorowski	"	Różyce	Obywatel ziemski
5	z Sieradza	P. Leon Kozłowski	"	gm. Męka	" "

L. p.	Reprezentacja	Imię i nazwisko	Funkcja	Miejsce zamieszkania	Stanowisko względnie zawód
16	**Łódzka Rada**	P. Zygmunt Hajkowski	Członek	Łódź	Ławnik Magistratu
17	**Szkolna Miejska:**	P. Kazimierz Papis	"	Łódź	Kier. szk. powsz.
		P. Antoni Idżkowski	Zastępca	Łódź	Dyr. szk. realnej
		P. Jan Braun	"	Łódź	Kier. szk. powsz.
18	**Przedstawiciele naucz. szkół powsz.:**	P. Roman Krzemiński	Członek	Zgierz	Emer. naucz. szk. powszechnej
		P. Roman Żuchowicz	Zastępca	Turek	Kier. szk. powsz.
19		P. Tadeusz Skrętny	Członek	Kalisz	" " "
		P. Władysław Jędrzejewski	Zastępca	Wieluń	" " "
20		P. Maurycy Borucki	Członek	Łódź	Naucz. szk. powsz.
		P. Wincenty Rybak	Zastępca	Tomaszów-Maz.	Kier. szk. powsz.
21	**Przedstawiciele seminarjów naucz.:**	P. Franciszek Michejda	Członek	Łódź	Dyr. seminarjum
		P. Karol Siwy	Zastępca	Tomaszów-Maz.	Nauczyciel sem.
22	**Przedstawiciele naucz. szkół średnich:**	P. Antoni Idżkowski	Członek	Łódź	Dyr. szk. realnej
23		P. Andrzej Stawiski	"	Piotrków	Dyrektor gimn.
24	**Przedstawiciele naucz. szkół zawod.:**	P. Bolesław Gabler	"	Łódź	Naucz. szkoły włókienniczej
25	**Przedstawiciele Wyznań Religijnych:**	Ks. Biskup Wincenty Tymieniecki	"	Łódź	Biskup Łódzki
		Ks. Pastor Edward Wende	Zastępca	Łódź	Prałat
26		Ks. Prałat Wiktor Bilski	Członek	Kalisz	Superintendent diec. kaliskiej
27		P. Gerszon Neuman	"	Łódź	
28	**Nominaci:**	Dr. Stanisław Skalski	"	"	Lekarz
29		P. Kazimierz Koszyk	"	"	Dyr. pryw. gimn.
30		P. Edward Heiman	"	"	Przemysłowiec
31		P. Jan Skowroński	"	"	Insp. Szkolny
32		P. Tomasz Wasilewski	"	"	Kier. szk. powsz.

B. W dniu 20 grudnia 1926 r. odbyło się posiedzenie Rady Szkolnej Okręgowej Łódzkiej w lokalu Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego.

Porządek obrad był następujący: 1. Zagajenie Przewodniczącego. 2. Odczytanie protokółu z ostatniego posiedzenia Rady Szkolnej Okręgowej Łódzkiej. 3. Referat o rozwoju i potrzebach szkolnictwa zawodowego. 4. Wybory 10 członków do Okręgowej Komisji Dyscyplinarnej w myśl p. 1 art. 87 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. z r. 1926 Nr. 92, poz. 530). 5. Wolne wnioski.

Referat „O rozwoju i potrzebach szkolnictwa zawodowego" wygłosił Naczelnik Wydziału Szkolnictwa Zawodowego w Kuratorjum Łódzkiem, p. Bolesław Krzywobłocki. Nad referatem rozwinęła się szeroka dyskusja. Wszystkie tezy prelegenta przyjęto bez zastrzeżeń.

Do Okręgowej Komisji Dyscyplinarnej Rada powołała następujące osoby: P. P. inż. Filipkowskiego, mec. Jasieńskiego Bolesława, ławnika Hajkowskiego Zygmunta, prok. Krychowskiego Tadeusza, Piątkowskiego Hipolita, Pfajfra Seweryna, d-rową Skalską Karolinę, Fiedlera Zygmunta, prez. Jana Świercza i posła Franc. Waszkiewicza. W razie ewentualnego nieprzyjęcia mandatów przez niektórych wybranych członków Rada Szkolna postanowiła kolejno powoływać na ich miejsce P. P. Sobczyńskiego Józefa, Zarembę Roberta i inż. Praszkera.

Nadto na skutek zgłoszonych wolnych wniosków Rada S. O. Ł. uchwaliła następujące rezolucje:

1. R. S. O. uznaje za sprawę palącą powiększenie liczby państwowych szkół średnich ogólnokształcących w Łodzi.

2. R. S. O. uważa za konieczne powołanie do życia w Okręgu Szkolnym Łódzkim zakładu wychowawczo-poprawczego dla młodzieży moralnie upośledzonej oraz dla młodzieży, karanej wyrokami Sądu dla nieletnich.

3. Ponieważ rozmaite komitety i organizacje coraz częściej zwracają się do młodzieży szkolnej o składanie na rozmaite cele ofiar pieniężnych, R. S. O. uznaje objaw ten za nadużywanie moralnego wpływu wychowawców na młodzież, a nadto stwierdza, że narzucona zgóry ofiarność nie może być uważana za środek właściwy do zaszczepienia młodym pokoleniom nałogu ofiarności na cele publiczne. Z tych względów R. S. O. zwraca się z wezwaniem: 1) do instytucyj społecznych, aby zaprzestały liczyć na zbiórkę ofiar w szkołach, 2) do władz szkolnych, by nie popierały akcyj zbiórek pieniężnych w szkołach.

4. R. S. O. uważa za wskazane przeniesienie Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego z językiem wykładowym niemieckim w Łodzi do stolicy Państwa.

5. R. S. O. uważa za konieczne wydawanie swej opinji co do udzielania koncesyj na otwieranie szkół średnich ogólnokształcących i takichże kursów.

6. R. S. O. uważa za konieczne utworzenie w Łodzi Instytutu Przyrodniczego dla nauczycieli i szkół.

7. W związku z zakładaniem nowych szkół zawodowych R. S. O uważa za wskazane przeprowadzanie badań co do podaży pracowników danego zawodu na rynku pracy, celem uniknięcia przeładowania tego rynku pracownikami jakiegokolwiek zawodu. W szczególności, celem zapobieżenia wytworzeniu się nadmiernej ilości kandydatów na stanowiska nauczycielskie w szkołach powszechnych, R. S. O. uważa za wskazane, aby zastąpić seminarja nauczycielskie jednorocznemi względnie

dwuletniemi kursami dla maturzystów, pragnących poświęcić się pracy nauczycielskiej.

8. R. S. O. uważa za konieczne poddanie rewizji programu nauczania w szkołach powszechnych.

9. R. S. O. postanawia wydawać swój organ p. t. „Dziennik Urzędowy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego".

3.
OKÓLNIK
Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 10 grudnia 1926 r. L. I. 13236/26
w sprawie używania pieczęci z godłem państwowem przez publiczne szkoły powszechne.

W odpowiedzi na liczne zapytania w sprawie wzoru pieczęci dla publicznych szkół powszechnych wyjaśniam i zarządzam, co następuje:

Dokumenty o charakterze publicznym (np. świadectwa), wydawane przez kierownictwo publicznych szkół powszechnych, podpadające pod pojęcie „władz i urzędów państwowych", o których mowa w ustępie drugim art. 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o godłach i barwach Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 416), winny posiadać odcisk pieczęci urzędowej według wzoru Nr. 3, załączonego do powołanej wyżej ustawy, z tą jednak zmianą, iż napis w otoku winien zawierać zamiast słów: Rzeczpospolita Polska (nazwa urzędu) — słowa: „Kierownictwo publicznej szkoły powszechnej (Nr. lub nazwa szkoły) w........"

Używanie odcisku tej pieczęci na aktach, nie mających charakteru dokumentów publicznych (np. w korespondencji bądź to z władzami, bądź z osobami prywatnemi), jest niedopuszczalne.

K. O. S. Ł. L. I. 19726/26.

Za Ministra,
Kierownika Ministerstwa
(—) W. Żłobicki
Podsekretarz Stanu.

4.
OKÓLNIK
Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
z dnia 24 grudnia 1926 r. L. I. 19163/26
w sprawie wykładów radjowych dla nauczycielstwa.

Rozwój radjotechniki wymaga bacznej uwagi ze strony władz szkolnych, by możliwie jak najlepiej wykorzystać radjo jako jeden ze środków propagandy oświatowej i pomoc dla spraw szkolnictwa wogóle.

Doceniając znaczenie radja, Ministerstwo od 3 stycznia 1927 roku rozpoczyna w poniedziałki o godz. 5 m. 30 pp. na stacji nadawczej „Polskiego Radja" w Warszawie wykłady pedagogiczne przez radjo dla nauczycielstwa. W ciągu miesiąca stycznia 1927 r. przewidziane są następujące wykłady:

Nacz. Wydz. Radwan — Kształcenie czynnych nauczycieli szkół powszechnych, stan obecny i zamierzenia na przyszłość.

Prof. dr. Nawroczyński — Nasza inteligencja i jej wychowanie.

B. Podsekr. Stanu T. Łopuszański — Szkoła jako zakład wychowawczy.

Dyr. Inst. Pedag. Specj. dr. M. Grzegorzewska — Znaczenie psychopatologji w kształceniu nauczycieli.

Organizację wykładów Ministerstwo powierzyło Dyrektorowi Wyższego Kursu Nauczycielskiego w Warszawie, p. d-rowi Tadeuszowi Kupczyńskiemu.

K. O. S. Ł. L. I. 20148/26.

Za Ministra,
Kierownika Ministerstwa
(—) W. Złobicki
Dyrektor Departamentu.

5.

OKÓLNIK
Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 8 stycznia 1927 r. L. O.R. 85/27

do wszystkich władz i urzędów, podległych bezpośrednio Ministerstwu W. R. i O. P., w sprawie 10% podwyższenia uposażenia.

Na podstawie art. art. 8, 11 i 12 ustawy z dnia 18 grudnia 1926 r. o uzupełnieniu prowizorjum budżetowego na czas od 1 października do 31 grudnia 1926 r. i o prowizorjum budżetowem na czas od 1 stycznia do 31 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 125, poz. 725) Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 28 grudnia1926 r. Nr. 3195/DB/4 oznajmiło, co następuje:

I. W myśl art. 8 wyżej powołanej ustawy osobami, którym przysługuje prawo do 10% podwyższenia uposażenia, są funkcjonarjusze państwowi, wymienieni w art. art. 1, ustęp 1, zdanie drugie, 102 i 103 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924).

II. Od prawa do podwyższenia uposażenia wyłączeni są: funkcjonarjusze państwowi, pozostający na urlopie bezpłatnym.

III. Przez uposażenie, podlegające podwyższeniu o 10% rozumie się uposażenie, przewidziane w art. art. 3, 4 i 118 wyżej wymienionej ustawy z dnia 9 października 1923 r. a więc t. zw. uposażenie zasadnicze, ustalone w tabeli art. 3 ustawy z dnia 9 października 1923 r. nadto dodatek regulacyjny, dodatek ekonomiczny, dodatek wyrównawczy (art. 118 wzgl. art. 25 wymienionej ustawy), oraz 20% dodatek stołeczny wzgl. 40% kresowy dla osób pełniących służbę na obszarze województwa śląskiego i m. Białej w województwie krakowskiem.

Z powyższego wynika, że wspomnianemu podwyższeniu nie podlegają wszelkie inne należności i dodatki, między innemi dodatek na mieszkanie.

IV. W myśl wyżej powołanego art. 8 ustawy z dnia 18 grudnia 1926 r. 10% podwyższenie uposażenia **przysługuje wyłącznie osobom, pełniącym służbę na obszarze Państwa Polskiego.** Z powyższego wynika, że

uposażenie ustalone według norm, obowiązujących dla osób, które zajmują stanowiska służbowe poza granicami Państwa Polskiego i na obszarze W. M. Gdańska, nie podlega wspomnianemu podwyższeniu.

V. Wynagrodzenie funkcjonarjuszów kontraktowych podlega podwyższeniu o 10% w tych wypadkach, w których odnośne umowy zawarte zostały zgodnie z wzorem, ustalonym okólnikiem Prezydjum Rady Ministrów z dnia 3-go września 1924 r. Nr. 10769, t. j., w których wynagrodzenie to ustalono w wysokości uposażenia (lub stosunkowej części uposażenia) pewnej grupy uposażenia funkcjonarjuszów państwowych, oraz w tych wypadkach, w których wynagrodzenie określono wprawdzie w kwotach ryczałtowych (złotych lub punktach), zastrzegając jednak, że wynagrodzenie to ulega zmianie w razie zmiany wysokości uposażenia funkcjonarjuszów państwowych.

Ministerstwo wyjaśnia równocześnie, że 10% podwyższenie wynagrodzenia umownego za styczeń 1927 r. należy tym funkcjonarjuszom kontraktowym, którzy zgodnie z umową pobierają wynagrodzenie umowne **zdołu,** wypłacić w terminie obowiązującym dla wypłaty wynagrodzenia umownego.

VI. 10%-we podwyższenie **uwzględnia się** z natury rzeczy przy obliczeniu odpraw i pośmiertnego.

VII. Do 10% podwyższenia uposażenia **stosuje się art. 7** ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. **o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych** i wojskowych zawodowych (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 46), normujący sprawę opłat emerytalnych, i przepisy wydane w wykonaniu tego artykułu, w szczególności par. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26-go marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 320).

VIII. Przy potrącaniu podatku dochodowego od uposażeń (wynagrodzeń umownych) w tych wypadkach, w których uposażenie (wynagrodzenie umowne) zostaje podwyższone o 10%, należy brać za podstawę potrącenia **zwiększone** uposażenie (wynagrodzenie umowne), obliczone w stosunku rocznym. Przepis okólnika Ministerstwa z dnia 11 sierpnia 1924 r. Nr. 6798/F/24 r. strona druga, ustęp 2 o wyłączeniu z podstawy opodatkowania dodatku na mieszkanie pozostaje w mocy.

IX. W myśl art. 12 ustawy z dnia 18-go grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 125, poz. 725) uposażenie wyżej wymienionych funkcjonarjuszów państwowych podlega 10% podwyższeniu od dnia 1 stycznia 1927 r.

Wobec powyższego Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego poleca bezzwłocznie wypłacić po obliczeniu kwoty, wynikające z 10% podwyższenia uposażenia styczniowego.

W przyszłości należy podwyżkę wypłacać w terminach obowiązujących dla wypłaty uposażenia wzgl. wynagrodzenia umownego.

X. W sprawie 10% podwyższenia uposażeń emerytalnych, pensyj wdowich i sierocych zostanie wydane osobne zarządzenie.

Za Ministra,
Kierownika Ministerstwa
w z. W. Złobicki
Podsekretarz Stanu.

K. O. S. Ł. L. O. 153/27.

6.

OKÓLNIK
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego
z dnia 14 stycznia 1927 r. L. 0. 194 27

do Panów Inspektorów Szkolnych oraz Dyrekcyj i Kierownictw szkół wszelkich typów na terenie Okręgu Szkolnego Łódzkiego w sprawie „Tygodnia Propagandy Trzeźwości".

W czasie od dnia 1 do 8 lutego 1927 r. zorganizowany będzie na terenie Państwa „Tydzień Propagandy Trzeźwości" pod protektoratem J. E. Ks. Arcybiskupa D-ra Hlonda.

Podając powyższe do wiadomości, Kuratorjum zachęca P. P. Dyrektorów i Kierowników szkół oraz Nauczycieli do wygłoszenia w tym czasie odpowiednich pogadanek dla młodzieży.

KURATOR OKRĘGU SZKOLNEGO
(—) Jan Owiński.

7.

OKÓLNIK
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego
z dnia 17 grudnia 1926 r. L. I. 19680 26

do Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj seminarjów nauczycielskich i Rad Szkolnych Powiatowych na terenie Okręgu Szkolnego Łódzkiego w sprawie rejonów inspekcyjnych wizytatorów szkolnictwa powszechnego.

Kuratorjum zawiadamia, że od dnia 1 grudnia 1926 r. zostały ustanowione na terenie Okręgu Szkolnego Łódzkiego następujące rejony szkolne wizytatorów szkolnictwa powszechnego:

I. Rejon inspekcyjny Naczelnika Wydziału I-go, p. Stefana Pogorzelskiego:

1. miasto Łódź.

II. Rejon inspekcyjny p. Władysława Michalskiego:

1. powiat kaliski, 2. powiat łaski, 3. powiat radomskowski, 4. seminarja nauczycielskie i dokształcanie nauczycieli.

III. Rejon inspekcyjny p. Władysława Fiedorowicza:

1. powiat brzeziński, 2. powiat kolski, 3. powiat koniński, 4. powiat łęczycki, 5. powiat łódzki, 6. powiat piotrkowski, 7. powiat sieradzki, 8. powiat słupecki, 9. powiat turecki, 10. powiat wieluński, 11. sprawy sieci szkolnej.

O powyższem zechcą pp. Inspektorzy Szkolni zawiadomić podwładny personel oraz nauczycielstwo i pouczyć ich, aby w wypadku konieczności osobistego załatwienia ważnych spraw w Kuratorjum zwracali się w pierwszym rzędzie do odnośnego wizytatora. Obowiązuje to również i pp. Inspektorów Szkolnych. Przytem Kuratorjum zaznacza, że przyjęcia interesantów odbywają się w dnie:

a) poniedziałki od godziny 13-ej do 15-ej;
b) wtorki od godziny 13-ej do 15-ej;
c) soboty od godziny 13-ej do 14-ej.

KURATOR OKRĘGU SZKOLNEGO
(—) Jan Owiński.

8.

OKÓLNIK
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego
z dnia 14 stycznia 1927 r. L. II. 162/27

**do Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących na terenie Okręgu Szkolnego Łódzkiego
w sprawie egzaminów dojrzałości.**

W związku z rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 19 grudnia 1925 r. w sprawie regulaminu gimnazjalnych egzaminów dojrzałości (Dz. U. Min. W. R. i O. P. z dnia 15.I 1926 r. Nr. 2/164 str. 9) Kuratorjum zarządza, co następuje:

I. Dyrekcje szkół, posiadających klasę VIII, winny do dnia 3-go marca 1926 r. nadesłać podanie o zorganizowanie Komisji Egzaminacyjnej dla uczniów ich szkół.

Do podania należy dołączyć:

1) listę uczniów (enic) klasy ósmej z zaznaczeniem:

a) jeżeli abiturjenci mają zdawać zwyczajny egzamin dojrzałości (szkoły państwowe, z prywatnych kategorje A i B) — jakiego wyboru przedmiotów egzaminacyjnych dokonał każdy z nich w zakresie, wskazanym w § 21 (patrz załącznik 1. a) i b);

b) jeżeli dla uczniów ma być zorganizowany rozszerzony egzamin dojrzałości (szkoły prywatne, kat. B—) lub jeżeli zdawać będą w charakterze eksternów (szkoły prywatne kat. C) — z którego z obcych języków nowożytnych każdy z nich ma zdawać, oraz w zastosowaniu do uczniów wydziału matematyczno-przyrodniczego, kto się uczył w kl. VIII przyrodoznawstwa, kto zaś propedeutyki filozofji (patrz załącznik 2);

2) listę nauczycieli klasy VIII z podaniem zmian nauczycieli w tej klasie, o ile takie zmiany zaszły w ciągu roku szkolnego. Należy podać imię, nazwisko i przedmiot, którego naucza, w kl. VIII;

3) tematy wypracowań piśmiennych, a mianowicie: *trzy tematy* z języka polskiego (z lektury polskiej badź ogólne), *trzy tematy* z historji, *dwa tematy* z matematyki (W wydz. matem.-przyrodniczym jeden z nich winien być z algebry, drugi albo z geometrji z trygonometrją, albo z geom. analit., albo z geom. wykreśln. W wydziale humanistycznym jeden z algebry, drugi z geometrji z trygonometrją). Do tematów winny być dołączone szczegółowe rozwiązania. *Dwa tematy* z jęz. łacińskiego (nieznane urywki prozy łacińskiej), *dwa tematy* z jęz. nowożytnego, jeśli to będzie tekst, w obcym języku jak było dotychczas, albo *trzy tematy* z lektury, z życia, ogólne, z których jeden wybierze uczeń. *Dwa tematy* z fizyki (w wydz. matem.-przyrodn. 2 do 4 zadań z różnych dziedzin, w wydz. human. 2—3 zadań z różnych dziedzin przedmiotu).

Przy wyborze tematów należy pamiętać, że egzamin piśmienny z jęz. polskiego i historji trwa 5 godzin;

z jęz. łacińskiego, nowożytnego, fizyki (w wydz. human.) 3 godziny;

z matematyki 4 godziny;

z fizyk. w wydz. matem.-przyrodn. 4 godziny,

że zatem wybór tematu musi się liczyć z możnością wykonania go w przepisanym czasie.

Tematy muszą być zaopatrzone w podpis nauczyciela i kierownika szkoły i przesłane w zapieczętowanej oddzielnej kopercie do Kuratorjum.

4) wykaz lektury tak podstawowej jak uzupełniającej, a nawet prywatnej, o ile dany utwór czytała cała klasa, z języka polskiego i języków obcych nowożytnych i jęz. łacińskiego.

II. Najpóźniej do 1 maja 1926 r. winny Dyrekcje przeprowadzić konferencje promocyjne dla uczniów klasy VIII i listy uczniów (enic), dopuszczonych do egzaminów dojrzałości, przesłać natychmiast (listem express) do Kuratorjum, przyczem pamiętać należy, że uczniowie, którzy wstąpili do szkoły po 1 października 1925 roku mogą zdawać tylko jako eksterni przed państwową Komisją Egzaminacyjną, a nie w tej szkole, do której zostali po 1.X 1925 r. przyjęci, że uczniowie danej szkoły mogą być dopuszczeni do egzaminu dojrzałości co najwyżej z jednym stopniem niedostatecznym, nie można jednak mieć stopnia niedostatecznego w wydziale tak matematyczno-przyrodniczym, jak humanistycznym z jęz. polskiego i historji wraz z nauką o Polsce współczesnej, a nadto w wydziale matem.-przyrodniczym z matematyki, fizyki i przyrodoznawstwa, w wydziale zaś humanistycznym z języka łacińskiego i obcego nowożytnego, ponadto uczeń, który otrzymał stopień niedostateczny z jednego przedmiotu, musi mieć z innych przedmiotów dwie oceny wyższe od dostatecznej, a z nich jedną bardzo dobrą.

(W wykazie stopni, nadesłanym do Kuratorjum, należy stopień niedostateczny, stopień dobry i bardzo dobry u uczniów, których dopuszcza się z jedną dwójką, podkreślić czerwonym atramentem).

Wreszcie pamiętać należy o tem, że uczniowie, którzy zdają jako eksterni, muszą mieć ukończonych 17 lat i 6 miesięcy życia.

Opłata za egzamin dojrzałości zwyczajny i rozszerzony wynosi 12 zł., za egzamin dla eksternów 60 zł. Wpłacać należy ją w Kasach Skarbowych na dochód Min. W. R. i O. P. Dz. V § 14 p. 2, a kwity załączyć przy liście dopuszczonych uczniów, względnie przy podaniu (ekst.).

III. Dyrekcje winny przed 10 maja zebrać dokumenty uczniów, metrykę urodzenia, wszystkie świadectwa szkolne, a nadto prace piśmienne i rysunki z klasy VIII.

Ponadto powinny zapoznać uczniów z przepisami nowego regulaminu, dotyczącemi uczniów.

W sprawie wątpliwości, jakie nasunąć się mogą przy interpretacji regulaminu, z którym Dyrektor winien nauczycieli zaznajomić na specjalnej w tym celu zwołanej sesji, należy się zwracać do Kuratorjum możliwie najwcześniej.

O terminie egzaminów piśmiennych i organizacji Komisyj Egzaminacyjnych nastąpią dodatkowe zarządzenia.

Uwaga: Szkoły niemieckie obowiązują zmiany, wprowadzone rozporządzeniem Min. W. R. i O. P. z dnia 31.III 1926 r., Dz. Urz. 1926 Nr. 7 p. 55. Tablice dla szkół niemieckich w załączeniu (zał. 1c i 1d, 2).

KURATOR OKRĘGU SZKOLNEGO

(—) Jan Owiński.

Zał. 1a. Wydział matemat.-przyrodn. Egz. zwycz.—Wybór przedm.

L. p.	Imię i nazwisko ucznia	J.polski		Historja		Matem.		Fizyka		Przyroda		J. francuski		J. niemiecki	
		ustn.	pism.	ustn.	pism.	ustn	pism.	ustn.	pism.	ustn.	—	ustn.	pism.	ustn.	pism.
1	Jan Kotek	1	1	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	1	1
2	Stefan Gwozdecki	—	—	1	1	—	—	1	1	1	—	1	1	—	—

Pieczęć: DYREKTOR:

Zał. 1 b. Wydział humanistyczny Egz. zwyczajny — Wybór przedm.

L. p.	Imię i nazwisko ucznia	J. polski		Historja		J. łaciński		J. francuski		J niemiecki		Matematyka		Fizyka	
		ustn	pism.	ustn.	pism.	ustn.	pism.	ustn.	pism.	ustn.	pism.	ustn.	pism.	ustn.	pism.
1	Janina Szklarska	1	1	1	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—
2	Kazimierz Kierski	1	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1

Pieczęć: DYREKTOR:

Wydział matematyczno-przyrodniczy.

Zał. 1 c. Egzamin zwyczajny—Wybór przedmiotów

L. p.	Imię i nazwisko ucznia	Matematyka		Fizyka i chemja		Przyroda		J. obcy		J. polski		J. niemiecki		Historja
		ustn.	pism.	ustn.	pism.	ustn.	pism.	ustn.	pism.	ustn.	pism.	ustn.	pism.	ustne

Wydział humanistyczny.

Zał. 1 d. Egzamin zwyczajny—Wybór przedmiotów.

L. p.	Imię i nazwisko ucznia	J. Łaciński		J. obcy		Matematyka		Fizyka i chemja		J. polski		J. niemiecki		Historja
		ustn.	piśm.	ustn.	piśm.	ustn.	piśm.	ustn.	piśm.	ustn.	piśm.	ustn.	piśm.	ustne

Zał. 2. Egzamin rozszerzony. Wybór przedmiotów.

L. p.	Imię i nazwisko	Wybiera		Uczył się	
		j. francuski	j. niemiecki	przyrodozn.	propedeut. filozof.
1	Józef Świstalski	1	—	1	—
2	Anna Grodzka	—	1	—	1

Pieczęć: DYREKTOR:

9.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 12 stycznia 1927 r. L. III. 24/27

do Dyrekcyj szkół handlowych na terenie Okręgu Szkolnego Łódzkiego w sprawie uczniów szkół handlowych.

Uzupełniając okólnik tutejszy z dnia 17.VIII 26 r. L. III. 779/26, Kuratorjum oznajmia na podstawie pisma Ministerstwa z dnia 30.XII 26 r. L. III. H. 19920/26, co następuje:

Z powodu późnego kończenia szkół powszechnych przez znaczny procent młodzieży, a często i dla innych powodów, Ministerstwo niejednokrotnie aprobowało wnioski Kuratorjum na wstępowanie w drodze wyjątku do szkół handlowych kandydatów nawet znacznie przekraczających wiek prekluzyjny, chcąc umożliwić starszym chłopcom i dziewczętom

nabycie wykształcenia zawodowego. W ciągu dwóch ostatnich lat okazało się, że częstokroć tolerancja Ministerstwa nie znalazła oddźwięku w pilności i sprawowaniu tych uczniów, starających wyłamywać się z karności szkolnej, opieszałych w nauce, często źle do niej przygotowanych, często wykazujących poprostu brak zdolności. Nadto smutne wypadki, jakich widownią stały się szkoły handlowe w Warszawie i w Kielcach, wskazują, że wśród tego odłamu młodzieży trafiają się osobniki bez najmniejszego hamulca moralnego lub ostatecznie zdegenerowane.

Wszystkie wspomniane wyżej, a tak smutne objawy stawiają Ministerstwo wobec konieczności wprowadzenia nowych następujących rygorów dla kandydatów, którzy przekroczyli przepisany wiek prekluzyjny:

1) podania kandydatów, którzy szkoły ukończyć nie zdołają przed terminem poboru do wojska, nie mogą być wogóle rozpatrywane;

2) innych starszych kandydatów należy uprzedzać, że wstępują bez prawa pozostawania na drugi rok w tej samej klasie i w razie braku dostatecznych postępów w ciągu pierwszego roku pobytu w szkole będą wydaleni;

3) postępy tych uczniów i uczenic winny być przedmiotem bacznej uwagi P. P. Dyrektorów dla skonstatowania, czy uczniowie ci zasługują na tolerancję władz szkolnych;

4) wszelki objaw krnąbrnego nieposłuszeństwa lub arogancji względem kierownika, nauczyciela lub wychowawcy karany będzie w zasadzie wydaleniem ze szkoły, z prawem odwołania się do Kuratorjum;

5) opieka domowa kandydata (-ki), który przekroczył wiek prekluzyjny, złożyć winna pisemne zobowiązanie, że chłopiec (lub dziewczyna) stosować się będzie — pod rygorem wydalenia — do wszystkich przepisów szkoły i zarządzeń kierownika oraz nauczycieli. Zechcą Dyrekcje szkół stosować się ściśle do podanych wyżej zarządzeń Ministerstwa.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) B. Krzywobłocki
p. o. Naczelnika Wydziału.

10.

RUCH SŁUŻBOWY.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego.

Pan Minister, Kierownik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 15 grudnia 1926 r. L. O. Prez. 11488/26 przeniósł z urzędu na zasadzie art. 52 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej Edwina Orskiego ze stanowiska Radcy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lubelskiego na równorzędne stanowisko do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego.

Publiczne szkoły powszechne:

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego rozporządzeniem z dnia 29 grudnia 1926 r. L. I. 19937/26 zamianował:

1) p. o. kierownika publicznej szkoły powszechnej Nr. 123 w Łodzi, Hersza Lewkowicza, kierownikiem 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 123 w Łodzi z dniem 1 stycznia 1927 r.;

2) p. o. kierowniczki publicznej szkoły powszechnej Nr. 40 w Łodzi, Jadwigę Pałkowską, kierowniczką 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 40 w Łodzi z dniem 1 stycznia 1927 r.;

3) p. o. kierowniczki publicznej szkoły powszechnej Nr. 64 w Łodzi, Stanisławę Macińską, kierowniczką 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 64 w Łodzi z dniem 1 stycznia 1927 r.;

4) p. o. kierownika publicznej szkoły powszechnej Nr. 81 w Łodzi, Andrzeja Kotynię, kierownikiem 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 36 w Łodzi z dniem 1 stycznia 1927 r.;

5) p. o. kierowniczki publicznej szkoły powszechnej Nr. 18 w Łodzi, Jadwigę Zawadzką, kierowniczką 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 18 w Łodzi z dniem 1 stycznia 1927 r.;

6) p. o. kierownika publicznej szkoły powszechnej Nr. 122 w Łodzi, Klemensa Bilskiego, kierownikiem 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 122 w Łodzi z dniem 1 stycznia 1927 r.;

7) p. o. kierowniczki publicznej szkoły powszechnej Nr. 143 w Łodzi, Gustawę Moskiewiczównę, kierowniczką 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 143 w Łodzi z dniem 1 stycznia 1927 r.;

8) p. o. kierowniczki publicznej szkoły powszechnej Nr. 31 w Łodzi, Martę Brzezińską, kierowniczką 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 31 w Łodzi z dniem 1 stycznia 1927 r.;

9) p. o. kierownika publicznej 7-klasowej szkoły powszechnej Nr. 128 w Łodzi, Stanisława Sulikowskiego, kierownikiem 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 128 w Łodzi z dniem 1 stycznia 1927 r.

11.

NADESŁANE WYDAWNICTWA.

Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie:

Leon Żypowski — Powstanie listopadowe (Nasza Bibljoteka Nr. 15),

Walerjan Kryciński — Rysunki odręczne, zdobnicze i malarstwo dekoracyjne — nowe metody nauczania w szkołach różnych typów, według planów Ministerstwa W. R. i O. P.

Książnica Atlas, Lwów — Warszawa:

Jan Szczepański — Wybór z pism filozoficznych Cycerona,
Walter Scott — Kwintyn Durward,
G. Erpianis — Jędraszek w samochodzie,
Ks. Tomasz Gunia — Zasady wiary katolickiej,
J. Natanson-Leski — Szkolny Atlas Historyczny, cz. I.

Drukarnia Państwowa w Łodzi:

F. Śliwiński, wizytator szkół w Okręgu Szkolnym Łódzkim, — Oddziaływanie wychowawcze na młodzież w wieku szkolnym — wytyczne postępowania i rady dla rodziców oraz nauczycieli.

F. Śliwiński — Szlakiem rozwoju duchowego — zagadnienia i uwagi z dziedziny życia duchowego, poświęcone młodzieży dorastającej.

Kalendarzyk i notatnik ucznia szkoły powszechnej na rok szkolny 1926/27.

Tadeusz Antoni Nik — Stan i potrzeby szkolnictwa w Polsce w chwili obecnej.

Czasopisma: Hosanna, miesięcznik poświęcony sprawom muzyki kościelnej i religijnej — Tarnów, ul. Lipowa Nr. 21.

12.

KOMUNIKATY.

W najbliższym czasie ukaże się w druku wydawnictwo Redakcji Dziennika Urzędowego Kuratorjum Okr. Szk. Łódzkiego p. t. „Spis nauczycieli i szkół powszechnych w Okręgu Szkolnym Łódzkim według stanu z dnia 1-go stycznia 1927 r."

W celu unormowania nakładu Redakcja prosi P. T. Kierowników i Nauczycieli szkół powszechnych o podanie za pośrednictwem P. P. Inspektorów szkolnych przybliżonej cyfry Nauczycieli, którzy reflektowaliby na nabycie „Spisu". — Cena „Spisu" wahać się będzie zależnie od ilości zgłoszeń między 3—5 zł. za egzemplarz.

Redakcja Dziennika Urzęd. Kuratorjum O. S. Ł. ma zamiar podjąć się w niedługim czasie wydania **Skorowidza do Dziennika Urzędowego Ministerstwa W. R. i O. P. za pierwsze dziesięciolecie, t. j. za lata 1917 do 1.I 1927 roku,** z dodatkiem, obejmującym skorowidz tych ustaw i rozporządzeń, zamieszczonych w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, których brak w Dzienniku Urzęd. Min. W. R. i O. P., a które bezpośrednio lub pośrednio wchodzą w zakres administracji szkolnej.

Potrzebę takiego wydawnictwa odczuwa każdy pracownik, podwładny Ministerstwu W. R. i O. P., wobec nadzwyczajnego rozrostu ustawodawstwa szkolnego i ogólnego.

Cena „Skorowidza" wahać się będzie od 4—6 zł., zależnie od ilości zgłoszeń, o które Redakcja uprasza zarówno P. T. Nauczycielstwo szkół powszechnych, jak i szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych oraz seminarjów nauczycielskich.

Towarzystwo Popierania Wytwórczości Polskiej w Warszawie, ul. Aleje Jerozolimskie Nr. 43, sprzedaje nauczycielstwu wyroby bawełniane na dogodnych warunkach kredytowych. Szczegółów udziela pisemnie Zarząd Firmy na żądanie.

Administracja „Dziennika Urzędowego K. O. S. Ł." oznajmia, że Nr. 1 „Dz. Urz. K. O. S. Ł." przesyła wszystkim bez wyjątku szkołom na terenie Okręgu Szkolnego Łódzkiego. Następne numery otrzymywać będą jedynie szkoły, które opłacą prenumeratę.

Prenumerata roczna wynosi 6 złotych. Numer pojedyńczy 60 groszy. Należność wpłacać należy do Banku Gospodarstwa Krajowego w Łodzi na rachunek Rady Szkolnej Okręgowej Łódzkiej.

Warunki umieszczania ogłoszeń: Cała str. 120 zł. Pół str. 65 zł. Ćwierć str. 35 zł. Ogłoszenia umieszcza się po zapłaceniu zgóry przypadającej należności.

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska Nr. 56, Kuratorjum O. S. Ł.

Drukarnia Państwowa w Łodzi, Piotrkowska 85, tel. 29.